

DREPT: Den spanske legen Joaquín Leal Bermúdez ble drept i januar 2007. Foto: John Terje Pedersen

Fikk 18 års forvaring fordi psykiaterne sa han var tilregnelig

**Nå mener de samme psykiaterne at tiltalte var psykotisk og
utilregnelig da han drepte legen.**

FUNNSTEDET: Liket av den drepte legen ble funnet i Sørkedalen i Oslo 17. mars 2007. Foto: Kristian Ridder-Nielsen

(Dagbladet.no): 22. september i fjor ble en 39 år gammel mann i Oslo tingrett [dømt til 18 års forvaring](#) for drapet på den spanske legen Joaquin Leal Bermudez (49). Bermudez (49) ble mishandlet i sitt hjem 15. januar 2007.

Mens han sov skal legen ha blitt sparket mellom 40 og 50 ganger i ansiktet, og siden blitt slått med to stokker.

Først to måneder etter drapet, 17. mars 2007, ble liket funnet av turgåere i Sørkedalen. 39-åringen har uttalt at han drepte legen fordi han følte seg forfulgt.

Oppsiktsvekkende vending

Retten la de psykiatriske sakkyndiges konklusjoner til grunn om at tiltalte har en schizotyp lidelse, med kjennetegn på schizofreni, men at han ikke er psykotisk og heller ikke var det i gjerningsøyeblikket.

- Selv om tiltalte oppfyller sju av ni kriterier for schizotop lidelse, mener de sakkyndige at han ikke fyller kravene til schizofren lidelse, uttalte rettens formann Wenche Gjeldsten i domsavsigelsen.

Ankesaken startet i Borgarting lagmannsrett tirsdag denne uka. Ingen medier har fulgt rettsforhandlingene, men Dagbladet.no har fått kjennskap til en dramatisk vending i drapssaken:

De to rettsoppnevnte rettspsykiatriske sakkyndige Torgeir Husby og Pål Grøndahl har nå forlatt konklusjonen om at 39-åringen var strafferettslig tilregnelig da han drepte den spanske patologen og da han [tidligere begikk flere voldtekter](#).

De mener nå at han var og er schizofren og strafferettslig utilregnelig.

Forsvarer Tor Erling Staff mener de to psykiaterne har gjort en svært dårlig jobb.

- Sakkyndigforræderi

Allerede før tingrettssaken ble den tiltalte innlagt i seks uker på [Brøset kompetansesenter for](#)

[sikkerhets- fengsel- og rettspsykiatri](#). Overlege Karl Henrik Melle på Brøset skrev i journalene at tiltalte hadde klare tankeforstyrrelser.

- Melle er klar på at han lider av schizofreni som strekker seg 15 år tilbake i tid. En av de rettsoppnevnte sakkyndige hadde én samtale med tiltalte mens han var innlagt på Brøset. Melle så ham nærmest hver dag i seks uker. Etter min mening ble overlege Melles syn på saken tilsidesatt av Husby og Grøndahl. De valgte bort overlege Melle og ga heller øre til en uerfaren psykolog og miljøarbeidere på Brøset - med det resultat at gjerningspersonen ble funnet tilregnelig, sier Tor Erling Staff. Han vedgår overfor Dagbladet.no at han nok brukte ordet «justisdrap» i retten i går.

- Dette er sakkyndigforæderi. De har forrådt sin plikt til grundighet og skikkelighet i sitt arbeid, sier Staff.

Advokaten er også kritisk til at den rettsmedisinske kommisjonen ikke bemerket at Karl Henrik Melles syn ikke ble tillagt vekt.

Staff overtok forsvaret av 39-åringen i forbindelse med ankesaken. Han trakk Melle inn i saken som sakkyndig vitne. Overlegen skrev et brev hvor han redegjør for sitt syn på saken, og han gjør det klart at han mener tiltalte var utilregnelig da drapet og voldtektene ble begått.

- Dagen etter Melles brev snudde Husby i saken og signaliserte at han nå var blitt enig med Melle. Grøndahl stilte seg avventende. Jeg spurte Husby i retten i dag om han hadde endret sin konklusjon dersom Melle ikke hadde kommet. Han svarte at det var mulig og sannsynlig, sier Staff.

Under rettsforhandlingene i går fikk Melle endret sin status fra sakkyndig vitne til rettsoppnevnt sakkyndig sammen med Husby og Grøndahl.

Avviser

Psykiater Torgeir Husby sier han de siste ti årene har vært sakkyndig i 100 straffesaker. Av disse var 31 drapssaker, og i åtte saker dreide det seg om psykotiske drap.

- Dette er første gang jeg har endret konklusjon underveis, sier Husby som har liten sans for hvordan Staff tolker og dramatiserer dette.

- Vår tidligere vurdering var jo at tiltalte hadde en scizotyp lidelse. Vi har aldri lagt skjul på at han er svært syk. Det vi måtte avgjøre var om han var så syk at han fylte kriteriene for strafferettslig utilregnelighet, slik at han kunne bli frikjent og dømt til særreaksjon på tvungent psykisk helsevern, sier Husby og utdyper:

- Jeg mener at en person som er strafferettslig utilregnelig må framstå som åpenbart psykotisk for alle og enhver. På Brøset var det sprik i oppfatningene om dette. Psykologen og hjelpepleiere hadde en annen oppfatning enn Melle. Dessuten kom ikke Brøset med noen rettsmedisinsk konklusjon. Vi skal heller ikke glemme at tiltalte i denne saken tilhører en høyrisikogruppe. Gjentakelsesfaren er stor. Etter mitt syn er det like ille hvis en gal konklusjon skulle føre til at en tilregnelig person blir regnet som utilregnelig, forklarer Husby.

Han avviser at de satte Melles syn til side.

- Jeg har selv jobbet på Brøset og Melle er en nær kollega og en av mine nærmeste venner. Da Melle kom med en grundigere redegjørelse, ble jeg overbevist og fant at jeg var enig med ham. Jeg

har også snakket flere ganger med Melle om saken. Den ligger en kvalitet også i å kunne forandre mening, tenker jeg. Jeg fant det riktig å flagge min endrede konklusjon før ankesaken, sier Torgeir Husby til Dagbladet.no.

- Drama er Staffs stil

Psykiater Pål Grøndahl har heller aldri tidligere skiftet mening.

- Jeg har vært i dyp tvil mange ganger, men aldri endret konklusjon på de ti årene jeg har holdt på, sier han. Grøndahl sier dette er den vanskeligste saken han har vært borti, og at dette er en sak å ta lærdom av.

- Dramaet Staff prøver å skape er litt hans stil. Jeg reserverte meg fra å endre min konklusjon til jeg hadde hørt alle sakkyndige i retten. Saken er sjelden fordi vi sakkyndige ikke fremsto som siamesiske tvillinger, sier Grøndahl.

Psykiateren mener det er bra at de tar konsekvensen av å ha tatt feil og skifter standpunkt.

- Da vi var ferdige i dag, takket lagmannen for «vel utført oppdrag på ære og samvittighet». Det har jeg aldri opplevd før og sier vel nokså mye, sier Pål Grøndahl.

Han forklarer sin endrede konklusjon med at saken ble langt bedre belyst i lagmannsretten. Flere sakkyndige ble hørt. De hadde hatt lengre tid til å observere tiltalte, og 39-åringen var langt mer meddelsom i retten.

- Grunnen til at Staff hisser seg opp, er at han tillegger sakkyndige en juridisk vekt de ikke skal ha. Jeg pleier alltid å understreke i retten at vi bare er veiledere, for å få fram den dimensjonen, sier Pål Grøndahl til Dagbladet.no.